ORĘDOWNIK
POWIATU BYDGOSKIEGO

Orędownik powiatu bydgoskiego wychodzi raz tygodniowo i to w środę. — Przedpłata miesięczna tak w miejscu jak i na poczcie zł 1,25.

Ogłoszenia przyjmuje się za opłatą 15 groszy za miejsce 1-łamowe milimetr. Administracja: Bydgoszcz, ul. Dr. Emila Warmińskiego 13 — Tel. 1251

Nr. 21 | Bydgoszcz, dnia 22 maja 1929 r. | Rok 78

165
Statut
Komunalnej Kasy Oszczędności Powiatu Bydgoskiego.

(Ciąg dalszy).

§ 34.

Kasa uprawniona jest wypuszczać znaczki oszczędnościowe w cenie niższej od oznaczonej powyżej najniższej kwoty wkładów oraz przyjmować te znaczki, jeżeli razem złączone dają kwotę przewidzianego powyżej wkładu najniższego. Może również Kasa rozdzielać skarbonki oszczędnościowe i złożone w nich kwoty przyjmować na warunkach wyżej wymienionych jako wkłady na książeczki oszczędnościowe.

Jeżeli wkład, złożony na poszczególną książeczkę, osiągnie ustaloną przez Radę Kasy kwotę najwyższą, natenczas nie może on być zwiększony przez nowe wpłaty, lecz tylko przez kapitalizowanie się procentów.

§ 35.

Wkładki oszczędnościowe księguje Kasa na tego, na kogo książeczka oszczędnościowa jest wystawiona.

Na pierwszej stronie książeczki zaznacza się numer otworzonego w Kasie rachunku, datę wystawienia książeczki i zapis o ewentualnych zastrzeżeniach, a jeżeli książeczka wystawiona jest na imiennie oznaczoną osobę, także nazwisko i imię tej osoby.

Z każdą książeczką oprawiony jest wyciąg statutu niniejszego dotyczący wkładów oszczędnościowych.

Książeczkę oszczędnościową wystawia Kasa w sposób przepisany dla dokumentów, z których powstaje zobowiązanie Kasy (§ 19 ust. 3 statutu niniejszego).

W braku odmiennego zastrzeżenia każda suma, wpłacona na książeczkę, jest w stosunku do Kasy wierzytelnością tego, na kogo książeczka jest wystawiona.

Każdy wpis lub zastrzeżenie w książeczce oszczędnościowej stwierdzony powinien być poza podpisem skarbnika (kasjera) także przez podpis jeszcze jednego pracownika wyznaczonego przez Zarząd.

Zapisków lub zastrzeżeń osób prywatnych w książeczkach Kasa nie jest obowiązana uwzględniać, choćby nawet pochodziły od wkładcy lub osoby, uprawnionej do podejmowania wypłat. Omyłki skreśla się z pisemnem potwierdzeniem na książeczce skreślenia w sposób dla wpisów obowiązujący.

§ 36.

Do umownego przeniesienia wierzytelności, wynikających z książeczki oszczędnościowej, — nawet na imiennie oznaczoną osobę wystawionej, — wystarcza wręczenie tej książeczki nabywcy wierzytelności, i całkowita lub częściowa wypłata wierzytelności może nastąpić za przedstawieniem książeczki, przyczem Kasa nie ma obowiązku badać legalności posiadania książeczki, przedstawionej do wypłaty, o ile wypłaty nie uzależniono od pewnych określonych w tym względzie warunków lub o ile utrata książeczki nie została przedtem zgłoszona w Kasie.

O ile chodzi o książeczki wystawiane na imiennie oznaczoną osobę bez zastrzeżeń co do osób uprawnionych do podnoszenia wkładów, uważa się każdego przedstawiającego książeczkę do wypłaty za prawnego pełnomocnika tej osoby, na którą książeczka jest wystawiona.

§ 37.

Wpłaty mogą być uskuteczniane również bez przedkładania książeczki oszczędnościowej, a mianowicie drogą przekazów pocztowych, listów pieniężnych, czeków itp. Wpisania do książeczki oszczędnościowej uskutecznionych w powyższy sposób wpłat dokonywa Kasa przy najbliższem przedstawieniu jej książeczki oszczędnościowej.

Całkowita lub częściowa wypłata przez Kasę wierzytelności, wynikającej z książeczki oszczędnościowej, może nastąpić w drodze pocztowej na koszt i ryzyko wkładcy tylko za poprzedniem nadesłaniem Kasie książeczki, podaniem sposobu przekazania wypłaty oraz adresu wkładcy względnie osoby, na ręce której wypłata ma nastąpić, i za wyraźnem wskazaniem, w jaki sposób i do czyich rąk książeczka ma być zwrócona lub też czy ma zostać zatrzymana do rozporządzenia wkładcy. Wypłata może być dokonana w powyższy sposób na polecenie wkładcy do rąk osoby trzeciej tylko wtedy, jeżeli odpowiednio do polecenia wypłaty się wylegitymuje i jeżeli osnowa zastrzeżeń w księdze zastrzeżeń (§ 38 statutu niniejszego) co do odnośnego wkładu wypłacie takiej się nie sprzeciwia.

Kasa upoważniona jest do potrącania z wkładu poniesionych przez siebie kosztów pocztowych.

Przy wypłacaniu całego kapitału wraz z procentami Kasa książeczkę oszczędnościową zatrzymuje i kasuje.

§ 38.

Jeżeli wypłatę wierzytelności, wynikającej z książeczki oszczędnościowej, uzależniono od pewnych określonych warunków, to Kasa musi o tem zapisać do książeczki oszczędnościowej odpowiednie zastrzeżenie. Wypłaty wierzytelności z takich książeczek można uskuteczniać tylko ściśle według osnowy zastrzeżenia.

Łączenie kilku warunków równocześnie jest dopuszczalnem, o ile warunki te wzajemnie się nie wyłączają i nie są sprzeczne ze sobą a określone są w sposób, wykluczający wątpliwość co do sposobu ich dopełnienia. Zastrzeżenia nie mogą się sprzeciwiać przepisom obowiązujących ustaw.

Zastrzeżone warunki mogą wychodzić zarówno od Kasy, jak i od wkładcy, i na warunki te musi się zgodzić zarówno Kasa, jak i wkładca.

Wypłata wkładów z książeczek, uwarunkowanych zastrzeżeniami, dokonywaną być może tylko zgodnie z osnową zastrzeżeń. Zastrzeżenie można zmienić lub wycofać.

Zapisy o zastrzeżeniach, ich zmianie lub cofnięciu należy uwidaczniać nietylko w samej książeczce, lecz także w odnośnej księdze wkładów, pełną zaś osnowę zastrzeżenia należy wpisać do specjalnej księgi zastrzeżeń, przechowywanej pod zamknięciem.

§ 39.

Jeżeli między niniejszą Kasą a innemi komunalnemi kasami oszczędności i gminnemi kasami pożyczkowo-oszczędnościowemi dojdzie do skutku porozumienie co do wzajemnego przyjmowania wkładów i dokonywania wypłat na wystawione przez siebie książeczki oszczędnościowe, natenczas dojście do skutku takiego porozumienia obowiązany jest Zarząd Kasy podać do publicznej wiadomości w sposób, przewidziany dla ogłoszeń Kasy (§ 23 statutu niniejszego).

§ 40.

Ustalony przez Radę Kasy procent od wkładów, o ile wkładca nie zażąda wypłaty odsetek, dolicza się do tychże wkładów, o ile zaś tej wypłaty zażąda, wypłaca się co pół roku według połowy ustalonej stopy z upływem półrocza.

Bieg procentów rozpoczyna się od dnia następującego po dniu wypłaty i liczy się od dnia poprzedzającego dzień wpłaty.

Oprocentowanie książeczek może być różne w zależności od terminu wypowiedzenia wkładu lub też od zgłoszonych zastrzeżeń albo innego uwarunkowania wypłaty wkładu.

Kasa zastrzega sobie możność wyróżnienia, w drodze premij lub rozlosowywania nagród, pewnych kategoryj książeczek, które Rada Kasy uzna za zasługujące na takie wyróżnienie.

Wysokość i początek obowiązywania ustalonej stopy procentowej od wkładów jakoteż warunki ewentualnych premij i rozlosowywania nagród Kasa podaje do publicznej wiadomości w sposób przewidziany dla ogłoszeń Kasy (§ 23 statutu niniejszego).

§ 41.

Całkowita lub częściowa wypłata przez Kasę wierzytelności, wynikającej z książeczki oszczędnościowej, może nastąpić — nawet w przypadkach egzekucji — tylko za jej przedstawieniem.

Wstrzymanie wypłaty wkładów z książeczki oszczędnościowej nastąpić może w przypadkach i w sposób przewidziany w przepisach o umorzeniu tytułów na okaziciela, obowiązujących w siedzibie Kasy.

§ 42.

W myśl art. 20 ust. 1 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 13 kwietnia 1927 r. o komunalnych kasach oszczędności (Dz. U. R. P. nr. 38 poz. 339) wkłady na książeczki oszczędnościowe Kasy, rządzącej się statutem niniejszym, posiadają charakter funduszów, ulokowanych z bezpieczeństwem prawnem (pupilarnem).

Książeczki oszczędnościowe tej Kasy w myśl art. 20 ust. 2 powyższego rozporządzenia będą przyjmowane przez państwowe względnie komunalne władze, urzędy i zakłady jako wadja przy wszelkich przetargach, jako kaucje akcyzowe i celne, jako kaucje przy zawieraniu umów oraz jako zabezpieczenia pieniężne z innych tytułów wymagane.

Jako wadja i kaucje, składane władzom państwowym, względnie komunalnym urzędom i zakładom, nie mogą być przyjmowane książeczki oszczędnościowe opatrzone zastrzeżeniami.

§ 43.

W razie utraty książeczki oszczędnościowej unieważnienie jej i wydanie duplikatu może nastąpić po przeprowadzeniu postępowania, przewidzianego w przepisach o umorzeniu tytułów na okaziciela, obowiązujących w siedzibie kasy; duplikat książeczki może jednak być wydany już po upływie 6 ciu miesięcy od daty pierwszego ogłoszenia o jej utracie.

Zagubienie, zniszczenie lub inną utratę książeczki oszczędnościowej może jej posiadacz zgłosić pisemnie lub ustnie bezpośrednio w zakładzie głównym Kasy lub jej oddziale względnie zbiornicy, skąd mu książeczkę wydano.

Zgłoszenie powyższe obowiązuje Kasę dopiero od chwili doręczenia jej dowodu sądowego o wdrożeniu postępowania przewidzianego w przepisach o umorzeniu tytułów na okaziciela, obowiązujących w siedzibie Kasy.

Wydanie duplikatu oraz wypłata wkładów lub procentów po upływie sześciu miesięcy od ogłoszenia o utracie książeczki, a przed uznaniem jej za nieważną, nastąpić może na odpowiedzialność Kasy tylko do rąk tej osoby, która jest uprawniona do rozporządzenia wkładem.

Duplikat wzstawia się na saldo książeczki pierwotnej.

§ 44.

Przedawnienie wierzytelności z tytułu niepodniesionych z Kasy wkładów oszczędnościowych, jakoteż skapitalizowanych procentów od takich wkładów następuje z upływem lat trzydziestu od dnia dokonania ostatniego wkładu lub ostatniej wypłaty względnie od dnia dopisania po raz ostatni przez Kasę procentów na książeczce oszczędnościowej.

Bieg 30-letniego przedawnienia w tych przypadkach, gdzie chodzi o wkłady z odroczoną lub wstrzymaną wypłatą względnie dotknięte zakazem sądowym, lub płatne za określonym zgóry terminem wypowiedzenia, nie może w stosunku do części wkładu, dotkniętej powyższemi ograniczeniami, rozpocząć się przed przywróceniem prawa do rozporządzania wkładem, względnie przed upływem terminu określonego dla wypowiedzenia.

W stosunku do książeczek oszczędnościowych, wystawionych na imię osoby niewłasnowolnej, o ile o tem w książeczce było zapisane odpowiednie zastrzeżenie, bieg przedawnienia nie może się rozpocząć przed uzyskaniem własnowolności przez wspomnianą osobę.

Lista wierzytelności, ulegających przedawnieniu, podaną będzie na sześć miesięcy przed upływem okresu przedawnienia do wiadomości publicznej w sposób przewidziany dla ogłoszeń Kasy (§ 23 statutu niniejszego). W ciągu powyższego okresu osoby, uprawnione do rozporządzania odnośnemi wierzytelnościami, mogą żądać wypłaty tych wierzytelności względnie prosić o ich dalsze utrzymanie na rachunku Kasy.

Przedawnione wierzytelności przelewa Kasa na fundusz zasobowy.

§ 45.

Kasie przysługuje prawo wypowiadania wierzytelności.

Wypowiedzenie wkładu poszczególnemu wkładcy może być dokonane ustnie z zaznaczeniem tego w książeczce oszczędnościowej lub też przez zawiadomienie pisemne.

Wypowiedzenie wkładów może nastąpić także przez podanie go do wiadomości publicznej w sposób przewidziany dla ogłoszeń Kasy (§ 23 statutu niniejszego).

Wierzytelności takie mogą być złożone do depozytu sądowego, jeżeli nie zostaną podniesione, w następujących przypadkach:

a) jeżeli nie będą podniesione w terminie naznaczonym w zawiadomieniu, ogłoszeniu lub wezwaniu;

b) jeżeli w odpowiedni sposób nie stanie się zadość warunkom ustalonym przez właściwe organa Kasy.

Takie złożenie wspomnianych wierzytelności jest równoznaczne z ich wypłaceniem.

Od wkładów wypowiedzianych Kasa z upływem terminu wypowiedzenia nie ma obowiązku płacić lub doliczać dalsze procenty.

B. Operacje czynne.

§ 46.

Kasa uprawniona jest:

1. nabywać polskie państwowe papiery procentowe, listy zastawne i obligacje banków państwowych, akcje Banku Polskiego, tudzież listy zastawne krajowych towarzystw kredytu długoterminowego, emitowane za zabezpieczeniem prawnem (pupilarnem), obligacje związków komunalnych i komunalnych instytucyj kredytowych tudzież banków, gwarantowanych przez związki komunalne, oraz udziały (akcje) wspólnych komunalnych instytucyj kredytowych;
2. udzielać pożyczek pod zastaw papierów, oznaczonych w punkcie 1), najwyżej do wysokości $^3/_4$ ich wartości kursowej, a nie wyżej ich wartości nominalnej oraz pod zastaw wystawionych przez siebie książeczek oszczędnościowych;
3. udzielać na hipoteki miejskich i wiejskich nieruchomości terminowych pożyczek, oprocentowanych i prawnie (pupilarnie) zabezpieczonych, z zastrzeżeniem dla Kasy prawa przedterminowego odbioru, a dla dłużnika przedterminowej spłaty pożyczki za poprzedniem conajmniej półrocznem wypowiedzeniem oraz z tem zastrzeżeniem, że budynki nieruchomości, obciążonej pożyczką Kasy, przez cały czas obciążenia będą ubezpieczone od ognia na warunkach poniżej w § 47 statutu niniejszego osobno określonych;
4. nabywać wierzytelności hipoteczne, zabezpieczone w sposób określony dla pożyczek w punkcie 3);
5. udzielać na cele budowlane — w granicach hipotecznego zabezpieczenia ewikcji kredytu wekslowego w miarę postępu budowy do wysokości 50% wartości rzeczywiście wykonanych robót;
6. udzielać spółdzielniom zorganizowanym na zasadach ustawy z dnia 29 października 1920 r. (Dz. U. R. P. nr. 111, poz. 733) oraz późniejszych przepisów, ustawę powyższą zmieniających, kredytu do wysokości sumy udziałów członkowskich oraz własnych funduszów spółdzielni pod warunkiem, iż członkowie spółdzielni przyjmą poza swemi udziałami, jednakże w stosunku do ich wysokości, odpowiedzialność z własnych majątków za kredyt, otwarty spółdzielni przez Kasę;
7. udzielać pożyczek za zobowiązaniami pisemnemi (skryptami dłużnemi) lub za wekslami, jeżeli obok wystawcy przyjmą solidarną z nim odpowiedzialność conajmniej dwie osoby, zapewniające terminową spłatę całej pożyczki;
8. dyskontować weksle, zaopatrzone przynajmniej w dwa podpisy, zapewniające terminowe wykupienia weksla;
9. dyskontować, nie wcześniej jednak, jak na sześć miesięcy przed terminem płatności:
   a) książeczki oszczędnościowe wystawione z zastrzeżeniem terminowem przez publiczne kasy oszczędności, a mianowicie przez Bank Gospodarstwa Krajowego, Państwowy Bank Rolny, Pocztową Kasę Oszczędności, Polski Bank Komunalny w Warszawie, Komunalny Bank Kredytowy w Poznaniu, wszystkie komunalne kasy oszczędności i wszystkie gminne kasy pożyczkowo-oszczędnościowe;
   b) wypowiedziane i wylosowane papiery procentowe wymienione w punkcie 1) niniejszego paragrafu;
   c) kupony od wymienionych w punkcie 1) papierów procentowych;
10. umieszczać z zastrzeżeniem zwrotu na każde żądanie lub za wypowiedzeniem — wolną gotówkę:
    a) na rachunkach żyrowych i czekowych w państwowych i komunalnych instytucjach kredytowych, tudzież w Banku Polskim;
    b) w asygnatach kasowych Banku Gospodarstwa Krajowego;
    c) jako wkład oszczędnościowy w Pocztowej Kasie Oszczędności, w Banku Gospodarstwa Krajowego, w Państwowym Banku Rolnym i w komunalnych kasach oszczędności;
11. udzielać oprocentowanych pożyczek terminowych za gwarancją Państwa z zastrzeżeniem dla Kasy prawa przedterminowego odbioru pożyczki za poprzedniem conajmniej półrocznem wypowiedzeniem.
12. udzielać oprocentowanych pożyczek terminowych związkowi poręczającemu do

wysokości 10% wkładów oszczędnościowych; zakup obligacyj tegoż związku uważać należy za udzielenie mu pożyczki.

§ 47.

Budynki nieruchomości, obciążonej pożyczką udzieloną przez Kasę w myśl punktu 3-go § 46 statutu niniejszego, powinny być przez cały czas obciążenia ubezpieczone od ognia:

a) w Powszechnym Zakładzie Ubezpieczeń Wzajemnych (b. Polskiej Dyrekcji Ubezpieczeń Wzajemnych w Warszawie) lub w komunalnych ubezpieczalniach wojewódzkich na sumę przewyższającą conajmniej o 20% kwotę udzielonej pożyczki, przyczem kwota tej pożyczki powinna mieścić się cała w wolnej od długów części — pierwszych 3/4 części ubezpieczonej wartości nieruchomości;

b) w prywatnych zakładach wzajemnych ubezpieczeń w obrębi Rzeczypospolitej, poręczonych przez związki publiczno-prawne, na sumę przewyższającą conajmniej o 30% kwotę udzielonej pożyczki, przyczem kwota tej pożyczki powinna mieścić się cała w wolnej od długów części — pierwszych 2/3 części ubezpieczonej wartości nieruchomości.

Jeżeli wartość ubezpieczona, czy to skutkiem pogorszenia się stanu budynków, czy spadku wartości realności, czy też z innych przyczyn, wynosi więcej niż rzeczywista wartość szacunkowa nieruchomości w czasie udzielenia pożyczki, należy stawki powyższe policzać od wartości szacunkowej. Szacunku dokonać może Kasa komisyjnie przez właściwe do tego organa fachowe. Wymiar pożyczki od wartości szacunkowej nie uchyla warunku co do obowiązku ubezpieczenia budynków od ognia.

Odstąpienie od powyższych zasad wymaga zezwolenia władzy nadzorczej.

Uiszczanie premij ubezpieczeniowych przyjmuje Kasa na siebie za odpowiedniem za to odszkodowaniem.

§ 48.

Kasa obowiązana jest posiadać względnie umieścić w posiadających bezpieczeństwo prawne (pupilarne) polskich państwowych papierach procentowych lub w papierach przez Państwo gwarantowanych conajmniej 5% ogólnej sumy wkładów oszczędnościowych, jeżeli ta suma przewyższa 200 000 złotych. Przy obliczaniu tego procentu nie wlicza się do podstawy wymiaru zwaloryzowanych wkładów przedwojennych.

Kasa może tylko o tyle pozbywać się przepisanego zasobu w powyższych papierach, o ile to jest konieczne do spłaty wkładów. Pozbywane mogą być wtedy najpierw tylko papiery przez Państwo gwarantowane, a dopiero, gdyby zasób tychże został wyczerpany, posiadające bezpieczeństwo prawne (pupilarne) polskie państwowe papiery procentowe.

Nadto fundusze zasobowe Kasy, o ile są nie już umieszczone w nieruchomościach, powinny w 20% swej wysokości względnie nadwyżki ponad lokatę w nieruchomościach umieszczone być w wymienionych wyżej papierach. W razie zamiaru nabycia lub budowy gmachu lub potrzeby pokrycia straty Kasa może papiery wartościowe, stanowiące lokatę funduszu zasobowego, pozbyć lub zastawić.

§ 49.

Kasa obowiązana jest prowadzić rejestr imienny dłużników i poręczycieli (solidarnych współdłużników) z uwidocznieniem zobowiązań, zaciągniętych przez tychże na własny rachunek czy też drogą poręczeń w Kasie.

Członków Zarządu Kasy nie wolno bez zezwolenia Rady Kasy przyjmować jako poręczycieli.

§ 50.

Poza operacjami czynnemi, o których mowa w § 46 statutu niniejszego, może Kasa — po uzyskaniu na to pozwolenia władzy nadzorczej:

1. udzielać oprocentowanych pożyczek terminowych:

a) związkowi poręczającemu do wysokości ponad 10%, nie wyżej jednak 20% wkładów oszczędnościowych, przyczem zakup obligacyj związku poręczającego uważać należy za udzielenie mu pożyczki;

b) innym związkom komunalnym i innym związkom prawno-publicznym, o ile na podstawie obowiązujących ustaw związki te są uprawnione do zaciągania takich pożyczek i do pobierania bądź to samoistnych danin, bądź dodatków do podatków państwowych;

c) fundacjom i posiadającym osobowość prawną komunalnym zakładom zastawniczym (lombardom);

2. umieszczać rozporządzalne fundusze za zgodą związku poręczającego w instytucjach kredytowych przez Kasę założonych lub przez ten związek poręczonych.

Fundusze Kasy mogą być używane w sposób, przewidziany w paragrafie niniejszym i punkcie 12-tym paragrafu 46 statutu

niniejszego, najwyżej do wysokości 30% ogólnej sumy wkładów oszczędnościowych.

§ 51.

Kasa może dla własnego użytku nabywać lub budować realności, ale tylko z kapitału zasobowego na podstawie uchwały Rady Kasy i za pozwoleniem władzy nadzorczej; może ona również na podstawie uchwały Rady Kasy nabywać realności celem lokaty funduszu emerytalnego funkcjonarjuszów Kasy; wreszcie jest Kasa uprawniona nabywać na licytacji nieruchomości obciążone pożyczką Kasy, o ile najwyższa zaofiarowana suma nie pokryje całkowicie wierzytelności Kasy.

(Ciąg dalszy nastąpi).

166

Od czasu otwarcia Powszechnej Wystawy Krajowej w Poznaniu daje się zauważyć w znacznej mierze nieuzasadniony wzrost cen przedmiotów powszedniego użytku. Wobec tego przypominam postanowienia Pana Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 20 lutego 1923 r. w sprawie obowiązku posiadaczy przedsiębiorstw sprzedaży ujawniania cen przedmiotów powszedniego użytku, (Dz. U. R. P. nr. 22 poz. 139) i rozporządzenia mojego co do sposobów i formy ogłaszania cenników i ujawnienia cen z dnia 28 marca 1923 r. (Orędownik Urzędowy nr. 15). W myśl tych rozporządzeń posiadacze składów, sklepów, handlów, restauracji, cukierni i wogóle wszelkiego rodzaju przedsiębiorstw sprzedaży przedmiotów powszedniego użytku obowiązani są wywiesić w lokalach cenniki na wszelkie bez wyjątku przedmioty powszedniego użytku a nadto ujawniać ceny bezpośrednio na odnośnych artykułach. Cenniki winny być wywieszone na miejscu widocznem i zawierać prócz wyszczególnienia towarów i cen firmy lub nazwiska posiadacza przedsiębiorstwa, jego adres i datę sporządzenia cennika. Ceny winny być zgodne z cenami istotnie pobieranemi. W lokalach sprzedaży, składających się z większej ilości ubikacji wzgl. oddziałów — winien znajdować się osobny cennik w każdej ubikacji wzgl. w każdym oddziale.

Posiadacze przedsiębiorstw sprzedaży:

1. mąki i wogóle produktów zbożowych,
2. mięsa i jego przetworów,
3. nabiału i jaj,
4. cukru i towarów kolonjalnych,
5. soli,
6. owocu i jarzyn,
7. węgla, drzewa i innych materjałów opałowych,
8. nafty,
9. odzieży wzgl. materjałów,
10 bielizny i płócień,
11. obuwia,

obowiązani są umieścić w oknie wystawowem o ile takiego niema na zewnętrznej stronie drzwi wchodowych wyraźnie i czytelnie sporządzony cennik o wielkości arkusza papieru sprzedawanych przez nich artykułów.

Piekarze i sklepikarze, sprzedający chleb i bułki, obowiązani są w takich cennikach podawać obok ceny także wagę sprzedawanego pieczywa.

Właściciele restauracji i cukierni obowiązani są umieścić na zewnętrznej stronie drzwi kartę potraw z wyraźnie wypisanemi cenami oraz cennik napojów.

Niestosujący się do powyższych przepisów karani będą w myśl § 7 rozporządzenia z dnia 28 marca 1923 r. (Orędownik Urzędowy nr. 15).

Bydgoszcz, dnia 14 maja 1929 r.

Starosta Powiatowy
w z. (—) Dąbrowski, referendarz.

L. dz. 6975/29 ST. VI.

167

Wykaz wydanych kart łowieckich w miesiącu kwietniu.

Numer bieżący	Nazwisko i imię	Zawód	Miejsce zamieszkania
1	Glonek Adam	rolnik	Nowydwór
2	Müller Fryderyk	„	Gorzeń
3	Strausberg Richard	„	„
4	Scheewe Oskar	„	Trzemiętowo

Bydgoszcz, dnia 6 maja 1929 r.

L. dz. 7323/29 IX.

Starosta Powiatowy
z pol. (—) Dreas, asesor.

168

W piątek, dnia 31 maja br. o godz. 11-tej sprzeda Wydział Powiatowy powiatu bydgoskiego w lokalu urzędowym, przy ul. Słowackiego nr. 3

samochód 6-osobowy marki „Protos" H. P. 10/30

w drodze publicznego przetargu najwięcej dającemu za gotówkę.

Reflektańci obejrzeć mogą odnośny samochód przed przetargiem. Warunki sprzedaży wyłożone będą w terminie w biurze Wydziału Powiatowego, pokój nr. 21 do wglądu.

Bydgoszcz, dnia 15 maja 1929 r.

Przewodniczący Wydziału Powiatowego
(—) Dr. Bereta.

L. dz. 4364/29 I.

169

W zagrodzie p. Dominika Sznajdera, zamieszkałego w Bydgoszczy, przy ul. 3 maja nr. 12a, stwierdzono urzędowo pomór i różycę świń.

Bydgoszcz, dnia 15 maja 1929 r.

Starosta Powiatowy
z pol. (—) Dreas, asesor.

L. dz. 8004/29 ST. VI.

170
Obwieszczenie.

Z powodu wykonywania prac przy budowie Kolei Państwowej Bydgoszcz-Gdynia zamyka się dla użytku publicznego przejazd przez tor do szosy Fordońskiej przy leśniczówce w Jasincu aż do czasu ukończenia prac.

Ruch kołowy i pieszy odbywać się będzie na drodze z Czarnówka do szosy przez przejazd kolejowy na tej drodze.

Bydgoszcz, dnia 15 maja 1929 r.

Wójt, (—) Ostrowski.

171
Ogłoszenie.

Wyrokiem Sądu Okręgowego w Bydgoszczy w sprawie Skarb Państwa przeciw Ernestowi i Annie Fehrmann zasądzeni zostali pozwani na wydanie i opuszczenie nieruchomości Leszyce z. I k. I i t. II k. 4 o obszarze około 71 mg. (bez inwentarza).

Powiatowy Urząd Ziemski w Bydgoszczy ogłasza wobec tego sprzedaż tej nieruchomości położonej w powiecie bydgoskim (stacja kolejowa Nowawieś Wielka).

Zgłoszenia na nabycie przyjmuje Powiatowy Urząd Ziemski w Bydgoszczy **do dnia 31 maja br.**

Zgłoszenia muszą być wypisane na odpowiednich drukowanych formularzach, które nabyć można w Drukarni Państwowej w Poznaniu lub w składzie papieru Pigłowskiego w Bydgoszczy przy ul. Pomorskiej nr. 2. Zgodność danych wymienionych w zgłoszeniu musi być zbadana i poświadczona przez Urzędowe władze administracyjne (Wójtostwa). Kwalifikacje rolnicze i inne winien wnioskodawca udowodnić przez dołączenie do zgłoszenia odpowiednich uwierzytelnionych dokumentów w odpisie. Odpisów tych nie zwraca się.

Kwalifikowanie kandydatów na nabywców regulują przepisy zawarte w ustawie z dnia 28 grudnia 1925 r. o wykonaniu reformy rolnej (Dz. U. R. P. nr. 11926 poz. 1).

Zgodnie z punktem 3 art. 52 ustawy o wykonaniu reformy rolnej od nabycia nieruchomości wykluczeni są karani za przestępstwa przeciwko Państwu Polskiemu o ile orzeczono sądownie karę pozbawienia wolności mniej niż 2 lata oraz karani sądownie za przestępstwo dezercji wojska polskiego.

O ostatecznej decyzji powziętej przez Okręgowy Urząd Ziemski w sprawie sprzedaży osady jak również oddania jej w posiadanie zatwierdzonemu reflektantowi wnioskodawcy będą powiadomieni osobno przez Powiatowy Urząd Ziemski.

Bydgoszcz, dnia 4 maja 1929 r.

Komisarz Ziemski.

DZIAŁ NIEURZĘDOWY.

Odezwa
Towarzystwa Opieki nad Zwierzętami wojew. Poznańskiego w Poznaniu.

Zaiste wielka krzywda dzieje się u nas zwierzętom. Krzywda odwieczna, beznadziejna, na próżno wzywająca pomocy ludzkiej. Źle utrzymywane, głodzone, zmuszane do pracy ponad siły, bite, katowane bez miłosierdzia, poddawane okrutnym męczarniom, z chwilą skazania ich na śmierć, w rozpaczliwej męce i trwodze śmiertelnej, oddają one swe krótkie życie — jedne w ofierze dla nas, drugie zupełnie niepotrzebnie, wprost wskutek naszego zaniedbania lub złej woli. A my. Cóż my, ludzie, twory o wyższej organizacji, z natury rzeczy powołani do opieki nad zwierzętami, co robimy, by ulżyć ich doli, by choć przed śmiercią nie zadawać im tortur, a samą śmierć uczynić im lżejszą.

Dość zaobserwować dłużej klęczącego na chodniku żebraka ulicznego, nie zwracając na siebie jego uwagi, by przekonać się, że człowiek w najcięższej zdawałoby się sytuacji daje sobie jednak radę. Bo człowiek obdarzony jest mową i potrafi wywołać dla siebie współczucie bliźnich. A zwierzę. Ono nawet poskarżyć się nie może. Jego rozpaczliwego spojrzenia nikt nie rozumie. Ono cierpi w milczeniu i w milczeniu ginie. Ale chce się wierzyć, że sumienie, ta iskra Boża, jest w każdym człowieku, że iskra ta zatli potrochu i rozpali w duży płomień miłości, który zespoli ludzkość całą i ogarnie również szlachetne i niewinne współżyjące z nami stworzenia.

Przecież sumienie nam odpowiada, że czas, wielki czas już przerwać nareszcie pasmo krzywd i cierpień zwierzęcych, a wszelkie zło, na tle którego krzywdy te powstały i mogły istnieć, z korzeniem wyrwać i wytępić. Przedewszystkiem jednak trzeba nam pozbyć się ostatecznie małodusznego tchórzostwa i zawsze i wszędzie otwarcie i mężnie stawać w obronie krzywdzonych zwierząt. Trzeba należycie zorganizować opiekę nad zwierzętami. Nie znajdzie się chyba uczciwego człowieka, któryby wątpił o konieczności zorganizowania tej opieki wogóle, a tembardziej u nas w Polsce, gdzie barbarzyńskie obchodzenie się ze zwierzętami weszło w zwyczaj i nie jest dostrzegane i zwalczane nawet przez wyższe duchowo jednostki.

Konieczność ta jest chyba uzasadniona; skoro Pan Prezydent Rzeczypospolitej wydał pożądaną i słuszną ustawę o ochronie zwierząt z dnia 22 marca 1928 (Dz. Ust. Rzpl. nr. 36 poz. 332). Najlepsze jednak usiłowania Rządu w tej dziedzinie nie osięgną celu i faktycznie nie wejdą w życie, o ile nie pospieszy w tem z pomocą samo społeczeństwo.

Jakiż przeto kolosalny wysiłek winno podjąć społeczeństwo nasze w tej lepszej swej części, uduchowionej, ożywionej ideą powszechnego ładu i dobra, by młode pokolenie wychować w miłości dla zwierząt.

Odwołujemy się przeto do ludzi rozumu, ludzi serca, do tych ludzi, o których pisaliśmy powyżej i których nie brak w naszem społeczeństwie. Prosimy chętnych opiekunów i przyjaciół zwierząt do organizowania Towarzystw Opieki nad Zwierzętami. Nie powinno w żadnem mieście województwa Poznańskiego i w żadnej wiosce braknąć Kółka Opieki nad Zwierzętami.

Nowozorganizowane Towarzystwa popierajcie słowem, i czynem, a szczególnie materjalnie, by dać możność wywiązać się należycie ze swego szczytnego zadania. Niech każdy przyczynia się czem może do zorganizowania tej kulturalnej placówki, a zachętę do tego znajdzie w idei powszechnego dobra, w którem jaknajprędzej winny wziąć należny udział i te stworzenia dobre, cierpliwe i szlachetne, z nami ludźmi współżyjące, poświęcające się dla naszego dobra i całkowicie nam oddane, a przez Opatrzność opiece naszej powierzone.

O zakładaniu ekspozytur prowincjonalnych prosimy powiadamiać sekretarjat Towarzystwa Opieki nad Zwierzętami Wojew. Poznańskiego w Poznaniu pl. Wolności 12, który udziela wszelkich informacji.

Uprasza się wszystkie pisma wojew. Poznańskiego o przedrukowanie odezwy.

Sprostowanie.

W statucie Komunalnej Kasy Oszczędności Miasta Solca Kujawskiego, ogłoszonym w Orędowniku Urzędowym Powiatu Bydgoskiego nr. 17 z dnia 24 kwietnia 1929 r. prostuje się następujące błędy:
a) w nagłówku statutu, jak również w § 1 ustęp 1 tegoż słowo „miasta“ winno być pisane dużą literą a więc „Miasta“; b) w § 6 ustęp 4 zamiast wyrazu „ustępujęcy“ powinno być „ustępujący“; c) w § 9 w pkt. h) zamiast wyrazu „ustalenie“ powinno być „ustalanie“; d) w § 23 w wierszu 6 zamiast wyrazu „zamieszczanie“ powinno być „zamieszczane“; e) w § 28 w ustępie 4 zamiast wyrazu „wykonania“ powinno być „wykonywania“; f) w § 33 w pkt. c) zamiast wyrazu „niegodne“ powinno być „niedogodne“; g) w § 39 w wierszu 6 zamiast wyrazu „dojdzie“ powinno być „dojście“; h) w § 46 w pkt. 10 lit. a) zamiast „tubdzież“ powinno być „tudzież“; i) w § 47 w ustępie 2-im wierszu 5-go zamiast „policzyć“ powinno być „policzać“.

Solec Kujawski, dnia 16 maja 1929 r.

Magistrat.
(—) Pepliński.

Drukiem i nakładem Drukarni dla Handlu i Przemysłu Bydgoszcz, ulica Dr. Emila Warmińskiego 13.
Za dział nieurzędowy odpowiedzialny A. Mamach w Bydgoszczy